

NVE

TRÆLANDSFOS AS
c/o Orkla Energi AS
Postboks 423 Skøyen

0213 OSLO

Vår dato: 15.05.2025

Vår ref.: 202511139-4 Oppgi ved kontakt

Dykkar ref.:

NVE gir tillatelse til å fravike kravet til minstevannføring i 4 timer i Ravnedalen i Kvinesdal kommune, Agder fylke

Vi viser til deres søknad av 12.5.2025 om å fravike kravet til minstevannføring i Ravnedalen forbi Trælandsfos kraftverk.

Kravet til minstevannføringsslipp i Ravnedalen ble gitt ved kongelig resolusjon av 5. mars 2021 og innebærer et slipp på 3,7 m³/s i perioden 1.5 til 30.9 og 1,3 m³/s i perioden 1.10 til 30.4.

Søknaden

Trælandsfos søker om tillatelse til å redusere vannføringen i Ravnedalen ned mot 100 l/s i inntil 4 timer for å fjerne armeringsjern som kan være skadelig for oppvandrende fisk. Det er nødvendig å senke vannføringen for å kunne fjerne jernene på en forsvarlig måte. En senking vil bli gjort trinnvis og sakte i tråd med NVEs faktaark (god praksis) nr.7-2016 og relevant nyere kunnskap og erfaringer. Minstevannføringsstrekningen vil bli overvåket og eventuell strandet fisk vil bli ivaretatt.

Tiltaket vil bli gjennomført i samråd med fiskefaglige rådgivere og nøyaktig tidspunkt vil bli valgt basert på når det er færrest mulig laks i området. Første laks er allerede registrert på videokamera i kulpen oppstrøms Revhølen og Trælandsfos ønsker derfor å gjennomføre tiltaket så raskt som mulig.

Hvis det ikke kan gjennomføres nå, vil neste vindu være vintermånedene og da i perioden mellom oppgang av laks og utvandring av støinger.

Høring av søknad

Søknaden ble på grunn av tiltakets beskjedne ulemper for allmenne interesser og korte varighet sendt på en begrenset høring til Kvinesdal kommune, Statsforvalteren i Agder og Kvina elveierlag.

Statsforvalteren i Agder (e-post 13.5.2025) mener det er gunstig å fjerne armeringsjernene og har følgende konkrete innspill til tiltaket:

- Arbeidene må utføres etter at smoltutvandringen er over.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

- Arbeidene bør skje i samråd med elveeierlaget
- Det må føres løpende tilsyn med arealer som blir tørrlagt ved redusert vannføring, slik at eventuell strandet fisk kan flyttes ut i vannet.
- Grunneierne må informeres om tiltaket og tidspunkt for dette
- Tiltaket bør skje i en periode der det er liten vannføring i Kvina generelt.
- Vi forutsetter at tiltaket gjennomføres på en måte som ikke påvirker vannføringen, og dermed vanndekt elveareal, i Kvina nedstrøms utløp Trælandsfos kraftstasjon.»

Kvinesdal kommune (e-post 15.5.2025) mener at armeringsjernene kan være til skade for fisk som skal vandre opp og at de bør fjernes. Kommunen har de samme innspillene som Statsforvalteren.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid eller naturfaglige undersøkelser. Tiltaket faller etter vårt syn inn under det første formålet.

NVE ser at det er behov for å fjerne armeringsjern i vandringsløpet for fisk i Ravnedalen. Tiltaket vil være et av flere for å bedre fiskens vandringsmuligheter forbi Trælandsfos kraftverk.

Vannføringen må reduseres sakte for å forhindre stranding. Ifølge gjeldende kunnskap reduseres faren for stranding betraktelig dersom vannstandssenkingen er mindre enn 5-13 cm per time. NVE registrerer at det legges opp til en overvåking av minstevannføringsstrekningen under gjennomføringen av tiltaket. Det er nødvendig, og vil forhindre at ev. strandet fisk dør.

NVE støtter Statsforvalteren i at tiltak må gjennomføres etter at smoltutvandringen i hovedsak er ferdig. Smoltutvandringsperioden vil variere fra år til år, og er påvirket av om våren er tidlig (varm vår) eller sen (kald vår) (jf. NINA notat 22.10.2015). Tabellen under viser at smoltutvandringen i Kvina stort sett er ferdig i slutten av mai/begynnelsen av juni. I år er det rimelig å anta at det er en tidlig/normal vår. Hvis tiltaket gjennomføres i overgang mai -juni vil trolig mesteparten av smolten ha gått, og det vil være begrenset med ny oppvandrende laks på strekningen. Ut fra dette setter vi tiltaksperioden til mellom 25. mai og 15. juni.

Det er også fornuftig å benytte eksisterende overvåkingskamera for å finne en periode med minst mulig laks på strekningen.

Tabell 1. Oversikt over akkumulert smoltutvandring i Kvina. I et år med sen vår vil for eksempel 95% smolten ha vandret ut innen 10. juni.

	5 %	25 %	75 %	95 %
Tidlig (varm vår)	20. april	27. april	15. mai	20. mai
Normal	28. april	6. mai	18. mai	25. mai
Sen (kald vår)	15. mai	25. mai	1. juni	10. juni

NVE viser til at kraftverket må være i drift for å kunne redusere vannføringen i Ravnedalen som omsøkt. Tiltaket vil derfor ikke påvirke vannføring og vanndekket areal nedenfor utløp av kraftstasjonen. NVE viser til at reglementet for Kvina sikrer at det nedenfor Trælandsfos kraftverk skal være minimum 5 m³/s hele året. Vannføringen sikres enten gjennom driften av Trælandsfos eller ved slipp forbi kraftverket om kraftverket skulle stoppe.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og kan ikke se at det vil være til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser at minstevannføringen reduseres fra 3,7 m³/s til minimum 0,1 m³/s i en periode med varighet på opptil fire timer. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Grunneiere og elveeierlaget må informeres om tiltaket og tidspunkt for gjennomføring.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Trælandsfos AS kan fravike gjeldende minstevannføringskrav forbi kraftverket fra 3,7 m³/s til minimum 0,1 m³/s i fire timer. Tiltaket må gjennomføres i løpet av perioden 25.5.2025 – 15.6.2025.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det skal føres protokoll over vannslippet for det tidsrom manøvreringsreglementet fravikes.
- Perioden med redusert minstevannføring skal gjøres så kort som mulig.
- Det må føres løpende tilsyn med arealer som blir tørrlagt ved redusert vannføring, for å sikre at fisk ikke blir liggende strandet over tid.
- Trælandsfos AS har ansvar for opprydding når arbeidene er utført, og for å rette opp eventuelle skader som måtte oppstå som en følge av tiltaket.
- Grunneiere og elveeierlaget må informeres om tiltaket og tidspunkt for gjennomføring. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.
- NVE forutsetter at Trælandsfos AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Vedtaket kan påklages

Vedtaket kan klages på, se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Ylva Bencze Rørå

fagleder

Eilif Brodtkorb

sjefingeniør

Godkjent etter NVE sine interne rutiner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

TRÆLANDSFOS AS

Kopimottakerliste:

KVINESDAL KOMMUNE - Edgar Vegge

Aktieselskabet Saudefaldene - Jon Atle Eie

STATSFORVALTEREN I AGDER - Pål Alfred Larsen

Kvina Elveierlag Fellesforvaltningen

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: ▪ Skrive hvilket vedtak du klager på. ▪ Skrive hvilket resultat du ønsker. ▪ Opplyse om du klager innenfor fristen. ▪ Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.